

**Decizia etapei de încadrare
privind „Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
(POCIDIF) 2021-2027”**

Nr. *7* din *09.10.* 2022

Ca urmare a notificării transmise de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene pentru **„Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021 - 2027”**, înregistrată în cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) cu nr.2R/9701/05.09.2022, a analizării documentației tehnice, a punerii la dispoziția publicului spre consultare a proiectului de program la următorul link: <http://www.mmediu.ro/categorie/pocidif/425>, secțiunea Domenii/Evaluare impact/ Evaluare de mediu pentru strategii/planuri/programe și pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la adresa <http://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>, a consultărilor din cadrul ședinței Comitetului Special Constituit desfășurată în sistem hibrid în data de 19.09.2022, în baza Hotărârii Guvernului nr.1076/2004 *privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*, cu modificările și completările ulterioare,

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor decide: „Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027” nu are efecte semnificative asupra mediului și nu necesită evaluare de mediu

Motivele care au stat la baza luării deciziei etapei de încadrare sunt următoarele:

1. Caracteristicile programului:

„Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027” este un document strategic de programare care acoperă domeniile Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) și Tehnologia Informației și a Comunicațiilor (TIC), obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Acest program a fost elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), prin DGPCS în baza Regulamentului privind prevederile comune (CPR) și urmează a fi aprobat prin decizie a Comisiei Europene.

Programul este în concordanță cu obiectivele Spațiului European de Cercetare (SEC) pentru crearea unei piețe europene comune dedicate cercetării, inovării și tehnologiei, mobilității cercetătorilor și cunoștințelor, investițiilor în cercetare și inovare și creșterea economiei.

Programul vizează intervenții menite să conecteze România la SEC, să asigure conectarea colaborării între profesioniștii sistemului de cercetare și mediul privat în vederea creării de produse și procese inovative pentru creșterea competitivității. Vor fi consolidate capacitățile și competențele în materie de cercetare și inovare.

Conform Raportului de țară pentru România din 2019 și 2020, în acest domeniu au fost identificate o serie de probleme printre care:

- lipsa unei strategii care să orienteze întreprinderile către activitățile cu valoare adăugată mai mare. Perspectivele economice pe termen lung depind de capacitatea

economiei de a trece de la producția de bunuri de nivel tehnologic scăzut la produse/servicii cu valoare adăugată ridicată, necesitând o creștere semnificativă a finanțării activităților de cercetare și inovare.

- capacitatea de inovare scăzută a economiei factor care limitează competitivitatea în România.
- nivelul investițiilor efectuate de mediul privat în cercetare și inovare este constant scăzut
- Intensitatea cheltuielilor în CDI ale mediului de afaceri rămâne sub media UE.

MIPE asigură funcția de Autoritate de Management pentru **Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027**”, aspect reflectat și în cadrul Acordului de Parteneriat negociat cu Comisia Europeană.

Proiectele care vor fi elaborate după adoptarea POCIDIF 2021 - 2027 vor fi proiecte care vor continua dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate în concordanță cu domeniile competitive la nivel național și regional. Proiectele POCIDIF 2021-2027 vor crește gradul de digitalizare în sectorul public pentru îmbunătățirea capacității administrative a beneficiarilor, respectiv gradul de satisfacție al cetățenilor și mediului de afaceri, precum și în sectorul privat, în limita fondurilor alocate pentru fiecare Axă prioritară.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027” 2027 este un program a cărui finanțare se asigură din Fondul FEDR.

a) *Gradul în care programul creează un cadru pentru proiecte și activități viitoare:*

Programul propus este structurat după cum urmează:

Obiective specifice	Priorități	Acțiuni	Tipuri de investiții vizate
OS a(i) Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Prioritatea 1: Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în RO	Acțiunea 1.1 Sprijin pentru sectorul privat și pentru colaborarea între actorii din sistemul public și mediul de afaceri în domeniul CDI	Sprijin pentru întreprinderile inovatoare în vederea creșterii investițiilor în noile tehnologii și în inovare și a creșterii performanței și a calității în domeniul CDI - dezvoltarea de produse/procese/ servicii inovative, inclusiv încurajarea finanțării de start-up-uri/spin-off-uri inovatoare cu potențial ridicat, pe domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național. Sprijinirea actorilor din sistemul de CDI (universități/institute/centre de cercetare/întreprinderi) care să asigure transferul optim de cunoștințe pentru sprijinul trecerii rezultatelor cercetării și inovării în piață, vizând, în principal, dezvoltarea tehnologică prin inovare, derivată din cercetare; Creșterea gradului de colaborare public-privat (dintre organizațiile publice de cercetare și întreprinderi), care să susțină activitățile de CDI pe

			<p>întreg traiectul de la concept la piață - intervenții în domeniile de specializare inteligentă identificate, colaborări multiactor și cu scopul creării unor rețele performante de cercetare, utilizarea eficientă a infrastructurilor CDI existente, transfer tehnologic.</p>
<p>OS a(i) Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>		<p>Acțiunea 1.2 Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate prin crearea de hub-uri de inovare în domenii de interes strategic</p>	<p>1. HUB-ul Român de Hidrogen și Noi Tehnologii; (ROHydrohub); 2. Platforma Națională de Tehnologii și Semiconductori (PNTS); 3. Centrul Internațional de Studii Avansate pentru Sisteme Fluvii - Mări (DANUBIUS-RO); 4. Infrastructura europeană - demonstrator cu tehnologie a reactoarelor rapide răcite cu plumb - ALFRED (demonstratorul nu face obiectul acestui pachet de acțiuni); 5. HUB-ul de inteligență artificială - (HRIA);</p> <p>Tipuri de activități - Cercetare, dezvoltare și inovare, dotare cu echipamente specifice, infrastructuri și infrastructuri conexe, testare, pilotare și pregătirea proceselor și a sistemelor tehnice care să susțină activitățile de producție.</p>
<p>OS a(i) Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>		<p>Acțiunea 1.3 Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional</p>	<p>TEAMING: susținerea/crearea de centre de excelență formate din instituții de cercetare cu potențial de excelență din RO și alte instituții europene; EIC: finanțarea activităților CDI ale IMM-urilor care dezvoltă proiecte inovatoare cu potențial ridicat de creștere → IMM-urile cu Marcă de Excelență, neselectate la finanțare; CATEDRE-ERA: proiecte cu scopul de a atrage cadre universitare și cercetători de renume în instituții care prezintă potențial de cercetare de excelență din RO →</p>

			<p>proiecte ERA Chairs; COMPLEMENT proiecte cu Synergy Label pentru finanțarea activităților CDI adiționale proiectelor finanțate în cadrul JTI ale HE; RO-EIT proiecte CDI pentru consolidarea participării entităților din RO la activitățile finanțate de EIT; RO-ESFRI-ERIC: proiecte CDI pentru consolidarea participării entităților din RO ca parteneri în infrastructuri pan-europene de cercetare de tip ERIC sau proiecte active sau landmark (proiecte implementate sau care au început implementarea) în Roadmap-ul ESFRI.</p> <p>Creșterea calității cercetării aplicative și dezvoltarea de noi parteneriate în cadrul ERA - atragerea unor cercetători cu experiență din străinătate și crearea unor grupuri de excelență în jurul acestora, nuclee de competență pentru cercetare aplicată, dezvoltare experimentală și inovare în cadrul unei instituții CD/ institute de învățământ superior/întreprinderi gazdă.</p>
<p>OS a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>		<p>Acțiunea 1.4 Dezvoltarea competențelor și consolidarea capacității actorilor din domeniul CDI în vederea asigurării creșterii competitivității</p>	<p>Asigurarea formării/specializării/perfecționării în materie de: gestionare a inovării și de competențe specifice specializării inteligente, în materie de competențe cu privire la rezultatele cercetării de piață și a planurilor de afaceri în vederea consolidării pregătirii și punerii în aplicare a proiectelor de specializare inteligentă, etc; Pregătirea/creșterea competențelor resursei umane din cadrul întreprinderilor în domeniile antreprenariat și tranziție industrială, etc; Asigurarea formării/specializării/</p>

			<p>perfecționării profesionale, pentru resursa umană implicată în activitățile de CDI și transfer tehnologic în vederea asigurării transferului optim de cunoștințe și tehnologie;</p> <p>Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor prin susținerea financiară a unor stagii/detașări de personal CDI din institute și universități în întreprinderi care să asigure transferul de cunoștințe necesar pentru dezvoltarea ideilor/produselor/ proceselor (maxim 6 luni);</p> <p>Susținerea dezvoltării capacităților instituționale în domeniul IPR și al proprietății industriale în vederea dobândirii de competențe pentru managementul și valorificarea DPI (drepturi de proprietate intelectuală) derivate din rezultatele CDI, pentru personalul din întreprinderi și organizații publice CD.</p>
<p>OS a(iii) Intensificarea creșterii sustenabile și a competitivității IMM și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM, inclusiv prin investiții productive</p>		<p>Acțiunea 1.5 Sprijin pentru creșterea competitivității întreprinderilor</p>	<p>Crearea/operationalizarea HUB-ului antreprenorial</p> <p>Dezvoltarea inteligentă a întreprinderilor: noi modele pentru dezvoltarea afacerilor și re tehnologizare prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Instrument financiar de tip capital de risc combinat cu grant: acceleratoare, seed și scale-up -Instrument financiar de tip credit combinat cu grant
<p>OS a(i) Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<p>Prioritatea 2: Digitalizare în administrația publică centrală, educație, cultură și mediu de afaceri</p>	<p>Acțiunea 2.1 Sprijin pentru proiecte în inovare și în adoptarea de tehnologii avansate, în contextul transformării digitale</p>	<p>Tehnologii avansate pentru administrația publică - vizează îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel guvernamental și/sau privat, sporind calitatea interacțiunii cetățenilor cu instituțiile publice;</p> <p>Tehnologii avansate de securitate cibernetică</p> <p>Transformarea digitală a IMM-urilor prin inovare și adoptarea de tehnologii</p>

			<p>avansate - finanțarea dezvoltării, respectiv inovării la nivelul IMM-urilor din domeniul TIC, de noi servicii/aplicații/ produse (Blockchain, IOT, automatizare/ robotizare, etc.), necesare optimizării și dezvoltării fluxurilor specifice IMM-urilor cu nevoi avansate de digitalizare.</p>
<p>OS a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>		<p>Acțiunea 2.2 E-guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor</p>	<p>E-guvernare în administrația/instituțiile publice Servicii publice destinate cetățenilor și/sau firmelor identificate în Catalogul Serviciilor publice gestionat de ADR, inclusiv tehnologii Big Data și securitate cibernetică; Creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică prin crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor; Dezvoltarea de platforme informatice alimentate cu datele generate de administrația publică - Open Data - (Directiva 2019/1024, PSI) în vederea punerii lor la dispoziția publicului și a reutilizării lor (ex: în economie); Susținerea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe (ex: Big Data, soluții bazate pe cloud, Supercomputer, Blockchain, Quantum Computing etc.) și asigurarea securității cibernetice a sistemelor informatice. Digitalizarea în educație Dezvoltarea managementului școlarității prin intermediul unor platforme digitale integrate; Creșterea accesului la învățământul superior prin digitalizarea portofoliului educațional al studenților.</p>

			<p>Digitalizarea în cultură Realizarea unei platforme naționale comune pentru patrimoniu cultural și popularea acesteia cu informații de înaltă calitate, relevante, actualizate, ușor de înțeles și personalizate; Realizarea platformei electronice de monitorizare a distribuției de cărți.</p>
<p>OS a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>		<p>Acțiunea 2.3 Digitalizarea IMM-urilor realizată prin Hub-uri de Inovare Digitală Europene din RO (EDIH)</p>	<p>HUB-urile europene pentru inovare digitală (EDIH): ecosisteme de firme, asociații și autorități publice care au ca obiectiv să ofere sprijin (consultanță, financiar, testare și integrare de soluții IT) în special IMM-urilor care doresc să se transforme digital, dar întâmpină diferite dificultăți sau probleme în acest proces, de la lipsa de finanțare până la lipsa de know-how cu privire la care instrument IT este necesar pentru fiecare funcție a întreprinderii. EDIH-urile provenind din hub-uri, clustere sau alte tipuri de asocieri, deseori centrate pe zona de industrie IT&C vor primi finanțare din Programul Europa Digitală (Digital Europe Programme - DEP) pentru planul lor de acțiune care vizează funcțiile menționate pe scurt mai sus.</p>
<p>OS d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială</p>	<p>Prioritatea 3: Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural</p>	<p>Acțiunea 3.1 Creșterea rolului culturii în societate prin valorificarea avantajelor digitalizării</p>	<p>HUB-urile europene pentru inovare digitală (EDIH): ecosisteme de firme, asociații și autorități publice care au ca obiectiv să ofere sprijin (consultanță, financiar, testare și integrare de soluții IT) în special IMM-urilor care doresc să se transforme digital, dar întâmpină diferite dificultăți sau probleme în acest proces, de la lipsa de finanțare până la lipsa de know-how cu privire la care instrument IT este necesar pentru fiecare funcție a întreprinderii. EDIH-urile provenind din hub-</p>

			uri, clustere sau alte tipuri de asocieri, deseori centrate pe zona de industrie IT&C vor primi finanțare din Programul Europa Digitală (Digital Europe Programme - DEP) pentru planul lor de acțiune care vizează funcțiile menționate pe scurt mai sus.
--	--	--	---

În cadrul Acțiunii 1.2 (Prioritatea 1) din POCIDIF “Sprijinul pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate prin crearea de hub-uri de inovare în domenii de interes strategic” sunt menționate un număr de 5 propuneri de proiecte strategice de cercetare, dezvoltare, inovare și anume :

1. HUB-ul Român de Hidrogen și Noi Tehnologii; (ROHydrohub);
2. Platforma Națională de Tehnologii și Semiconductori (PNTS);
3. Centrul Internațional de Studii Avansate pentru Sisteme Fluvii Mări (DANUBIUS-RO);
4. Infrastructura europeană - demonstrator cu tehnologie a reactoarelor rapide răcite cu plumb - ALFRED (cu excepția demonstratorului, care nu face parte din pachetul de acțiuni);
5. Hub Român de Inteligență Artificială

Descrierea elementelor principale ale proiectelor propuse, pe baza informațiilor disponibile la această etapă:

1. Hub-ul Român de Hidrogen și Noi Tehnologii Energetice- Ro-HydroHub

Zona de implementare a proiectului este Râmnicu Vâlcea, responsabil fiind un consorțiu format din Institutul National de Cercetare Dezvoltare pentru Criogenie și Tehnologii Izotopice - ICSI Rm. Vâlcea, Centrul Național pentru Hidrogen și Pile de Combustie și Universitatea POLITEHNICA din București.

Principala infrastructură CD&D propusă a fi construită va avea rolul de a găzdui principalele laboratoare de cercetare care constituie suport pentru creșterea capacității instrumentale a comunității românești în zona de dezvoltare a hidrogenului. Obiectivul numit HOOF - Hydrogen Operational Open Facility va avea o arhitectură circulară, cu laboratoare grupate în jurul centrului („open-sky”) unde va fi instalată o unitate de alimentare cu hidrogen. Toate fluxurile de hidrogen, necesare pentru măsurători, teste sau demonstrații în cadrul activităților propuse a fi desfășurate în perioada de implementare și, de asemenea, după aceea, în perioada de durabilitate, sunt prevăzute a fi produse de o unitate de electrolizor PEM cu un debit de ieșire estimat de aproximativ 30- 40 Nm³/h (max. 200 KW).

Suprafața propusă pentru amplasamentul laboratoarelor este estimată la aproximativ 5000 m² care vor deservi HOOF. Cinci laboratoare principale, care sunt similare ca tematică cu activitățile propuse vor fi dezvoltate în cadrul Ro-HydroHub și vor beneficia de echipamente și instrumente de ultimă generație:

- Laborator de producere a hidrogenului regenerabil;
- Stocare hidrogen - laborator de lichefiere și criocomprimare;
- Transport și distribuție hidrogen (LOHC - purtător lichid organic de hidrogen);
- Linie de producere pile de combustie și electrolizoare;
- Laborator pentru aplicații staționare ale tehnologiilor bazate pe hidrogen.

Între aceste obiective există o legătură la nivelul infrastructurii fără a fi grupate sau integrate în vederea producerii de hidrogen, în sensul prevederilor punctului 6. b) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 292/2018 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului*. Este luată în considerare amplasarea unei singure stații de producere care să furnizeze hidrogen pentru cele cinci laboratoare aferente HOOF.

Proiectul răspunde strategiilor naționale care au ca scop creșterea capacității de cercetare în domeniul sectorului energetic, în special în domeniul surselor regenerabile de energie. Dintre acestea menționăm: Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare inteligentă 2021-2027, Planul Național Integrat în domeniul Energiei, Mediului și Schimbărilor climatice 2021-2030, Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, Strategia UE privind hidrogenul (Green Deal), PNRR.

2. Dezvoltarea platformei naționale pentru tehnologiile semiconductorilor (PNTS)

Zona de implementare a proiectului vizează o serie de locații existente aferente Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Microtehnologie - IMT București, responsabil fiind IMT București alături de o serie de parteneri dintre care: Universitatea Politehnică București, Institutul Național pentru Fizica Materialelor, Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică Tehnică - IFT Iași, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice și Moleculare Cluj Napoca.

Fiecare partener va implementa activități de cercetare-dezvoltare-inovare specifice profilului de activitate curent. Acestea vor include: (1) Proiectare pe calculator de dispozitive și sisteme microelectronice; (2) Procese de prelucrare a materialelor semiconductoare; (3) Asamblare și testare de dispozitive și sisteme microelectronice; (4) Integrarea prototipurilor finale în aplicații.

Se vor realiza procese de scară mică și foarte mică, specifice cercetării - dezvoltării - prototipării de circuite și sisteme microelectronice. Exemple: prelucrări termice și de modificări fizico-chimice, realizare măști fotolitografice și procese de micro- și nanolitografie, depuneri și structurări de filme subțiri de material, izolare structuri (chip-uri) finite, încapsulări, testări electrice.

Implementarea proiectului se va realiza în locațiile existente ale partenerilor situate în: Voluntari-Ilfov, Măgurele-Ilfov, Iași, Cluj Napoca. Extinderea capabilităților tehnologice se va realiza prin achiziții de echipamente moderne de procesare și caracterizare a materialelor.

Proiectul nu implică procese de producție propriu-zisă.

3. Centrul Internațional de Studii Avansate pentru Sisteme Fluviu-Mare (DANUBIUS_RO) face parte din infrastructura ESFRI a proiectului DANUBIUS-RI

Proiectul DANUBIUS-RI are statutul de Proiect Fanion (flagship) în cadrul Strategiei europene pentru regiunea Dunării (SUERD), fiind o infrastructură distribuită cu peste 180 de servicii de cercetare din care 120 vor fi localizate în cadrul DANUBIUS-HUB.

Proiectul DANUBIUS - RI a fost inclus în noua „Foaie de parcurs” ESFRI (European Strategy Forum for Research Infrastructures), fiind proiect pan-european de infrastructură de cercetare distribuită coordonat de la început de către România. Comisia Europeană a sprijinit dezvoltarea pan-europeană a DANUBIUS-RI prin finanțarea fazei pregătitoare - proiectul Horizon 2020 DANUBIUS PP (Preparatory Phase, în valoare de circa 4 de milioane Euro). DANUBIUS PP a debutat pe 1 decembrie 2016 pentru o perioadă de implementare de 3 ani.

Danubius HUB, prin asigurarea unei infrastructuri de internaționalizare a soluțiilor și serviciilor științifice, sprijină dezvoltarea comunităților, dezvoltarea economică a RO și a UE, respectă

stringentele societate - schimbări climatice - mediu, răspunde obiectivelor Strategiei Verzi a UE (2013) elaborată de Comisia Europeană, respectiv contribuie la conservarea și îmbunătățirea capitalului natural și atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Prin proiect se urmărește identificarea, evaluarea și prezentarea impactului legat de punerea în operă a Centrului Internațional de Studii Avansate pentru Fluvii - Mări "Danubius-RO", facilitate dedicată cercetării științifice interdisciplinare asupra sistemelor fluvii-delte-mări, ca parte a proiectului pan-european DANUBIUS-RI, în vederea adoptării unui management bazat pe cunoaștere, cu înalt impact economic.

Principalul element al proiectului este reprezentat de dezvoltarea unui complex de laboratoare (HUB) ce urmează a se desfășura pe o suprafață de 10 ha, fiind parte a proiectului DANS - Strategie și acțiuni pentru pregătirea participării naționale la proiectul DANUBIUS-RI Proiect - suport de management, alături de alte componente ale sale: Supersite - ul Delta Dunării, Noduri de observație, Oficiu de Transfer Tehnologic și Centrul de date.

Înființarea Centrului Internațional pentru Cercetări Avansate "Fluvii, Delte, Mări - DANUBIUS RI" Tulcea, reprezintă unul din proiectele complexe care contribuie la implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării 2030. La nivelul anului 2016, Strategia a făcut obiectul evaluării de mediu, în conformitate cu prevederile HG nr.1076/2004. Procedura a presupus elaborarea raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată și s-a concretizat în emiterea Avizului de Mediu nr. 37/22.08.2016, documente care pot fi consultate <http://www.mmediu.ro/articol/strategia-integrata-de-dezvoltare-durabila-a-deltei-dunarii-2030/1479>.

Actele de reglementare emise de către autoritățile competente pentru protecția mediului pentru o serie de componente ale proiectului, sunt:

Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării":

- Avizul ARBDD nr. 65/03.10.2019, emis în calitate de administrator arie naturală protejată, pentru PUZ - Centru de Studii Avansate pentru Fluvii-Mări "DANUBIUS-RO" - Comuna Murighiol
- Decizia finală a etapei de încadrare nr. 04/23.06.2020 pentru PUZ - Stație de Cercetare - Super Site Delta Dunării în cadrul PROIECTULUI MAJOR DE INFRASTRUCTURĂ "CENTRU INTERNAȚIONAL DE STUDII AVANSATE PENTRU SISTEME FLUVIU-MARE: DANUBIUS - RI", Chilia Veche.

APM Tulcea:

- Decizia Etapei de încadrare nr. 558/18.10.2019 PUZ - CENTRU DE STUDII AVANSATE PENTRU FLUVII-MĂRI "DANUBIUS-RO" - Comuna Murighiol
- Adresa nr.6148/12.05.2020 pentru PUZ - STAȚIE DE CERCETARE - SUPER SITE DELTA DUNĂRII în cadrul proiectului major de infrastructură „CENTRUL INTERNAȚIONAL DE STUDII AVANSATE PENTRU SISTEME FLUVIU-MARE DANUBIUS - RI”, Jurilovca.

ARBDD derulează în prezent procedura de reglementare pentru proiectul "Centrul Internațional de Studii Avansate pentru Sisteme Fluviu-Mare (DANUBIUS_RO)" (etapa de încadrare finalizată cu decizia: nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, nu este necesară evaluarea adecvată și nu este necesară evaluarea impactului asupra corpurilor de apă).

4. Infrastructura europeană suport pentru demonstrarea tehnologiei reactoarelor rapide răcite cu plumb (4ALFRED), cu excepția demonstratorului, care nu face parte din pachetul de acțiuni propus pentru program

Zona de implementare a tuturor instalațiilor experimentale propuse vizează platforma Mioveni autorizată pentru activități nucleare, cu o suprafață de 50 ha. Pe amplasament există un reactor de cercetare (autorizat), instalații experimentale și laboratoare de cercetare și testare, fabrica de combustibil nuclear (autorizată), utilități.

Incinta RATEN ICN Pitești în care se vor desfășura lucrările aferente investiției este amplasată în partea nord-estică a UAT Mioveni, la o distanță de 3,5 km de centrul orașului.

Lucrările aferente investiției se desfășoară în incinta RATEN ICN, amplasament industrial antropizat, în care se desfășoară activități de cercetare științifică, proiectare, inginerie tehnologică și responsabilitate științifică și tehnică pentru dezvoltarea energiei nucleare în România.

Propunerea de proiect (4ALFRED) este structurată pe patru direcții (conform implementării tehnice) grupate în două categorii (având în vedere caracterul costurilor eligibile):

- a. Pilonul I - Instalații experimentale în sprijinul problemelor deschise de licențiere și CDI (Proiectare și construcție)
- b. Pilonul II - Punerea în funcțiune pentru demonstrarea regimurilor funcționale ale instalațiilor
- c. Pilonul III - Hub de coordonare științifică
- d. Pilonul IV (activități neeligibile) - Întocmirea calendarului experimental pentru licențiere și CDI

Instalațiile experimentale nu vor folosi material radioactiv, cu excepția Meltin'Pot care va folosi probe radioactive (cantități extrem de limitate de izotopi specifici) în vederea investigațiilor și demonstrării, conform procedurilor de securitate aplicate și în activitățile desfășurate în mod curent în cadrul LEPI, autorizate de către CNCAN.

În cadrul Pilonului I vor fi realizate 4 (patru) instalații experimentale (HELENA-2, ELF, HandsON și Meltin'Pot).

Propunerea de proiect se rezumă la o serie de componente ale unui proiect complex care a constat în activități pregătitoare realizate prin Proiectul PRO ALFRED derulat în perioada 2019-2020, finanțat din PNCDIII, prin care s-au definit proiectele conceptuale ale tuturor instalațiilor experimentale necesare, realizarea Studiului de fezabilitate pentru HELENA2 și ELF precum și proiectul conceptual al Centrului de coordonare și pregătire profesională, și s-au elaborat strategiile de management științific aferente resurselor umane necesare.

Actuala propunere de proiect continuă etapele anterioare de realizare a infrastructurii experimentale de cercetare (proiectul ALFRED - Etapa 1- ATHENA și ChemLab, în curs de implementare în perioada 2021-2023).

MMAPI a aplicat prevederile Legii nr. 292/2018 pentru proiectul "ALFRED - Etapa 1, infrastructura de cercetare suport: ATHENA (instalație de tip piscină pentru experimente și teste termohidraulice) și ChemLab (laborator pentru chimia plumbului)", propus a fi amplasat în județul Argeș, în incinta platformei Mioveni, și a emis Decizia etapei de încadrare nr. 1 din 17.08.2022 conform căreia nu este necesară evaluarea impactului asupra mediului, nu este necesară evaluarea adecvată și nu este necesară evaluarea impactului asupra corpurilor de apă.

5. Hub Român de Inteligență Artificială

Zona de implementare a proiectului cuprinde patru orașe: București, Cluj, Timișoara și Iași, cu sediul central în București.

Obiectivul general al proiectului este dezvoltarea Hub-ului Român de Inteligență Artificială pentru cercetare și inovare în domeniul Inteligenței Artificiale în România, prin crearea unui ecosistem de cercetare atractiv și competitiv, și de a genera un nucleu de cunoștințe și dezvoltare în domeniul Inteligenței Artificiale integrat în Spațiul european de cercetare.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Dezvoltarea domeniului Inteligenței Artificiale în România, prin stimularea excelenței în cercetare, prin cercetare aplicativă, inovare și cercetare interdisciplinară, la standarde internaționale.
- Colaborarea cu mediul de afaceri, transferul rezultatelor cercetării în IA către mediul economic și introducerea pe scară largă a IA în economia românească.
- Dezvoltarea resursei umane de înaltă specializare prin atragerea și reținerea cercetătorilor din noua generație de specialiști în IA prin formarea tinerelor talente pentru cercetare, atragerea de cercetători calificați în IA din țară și străinătate, inclusiv din diaspora, și stimularea instalării acestora în România.
- Dezvoltarea unei infrastructuri de cercetare la nivelul standardelor internaționale și utilizarea eficientă a acesteia pentru a susține obiectivele de cercetare, dezvoltare și inovare ale RO AI Hub.
- Creșterea vizibilității internaționale a cercetării românești în domeniul IA, sporirea capacității cercetătorilor români de a participa la cooperarea europeană și la rețelele de cercetare de excelență ale UE.

Proiectul nu include construcții și nici lucrări de refacere a spațiilor sau a clădirilor.

Proiectul cuprinde achiziția de echipamente de cercetare: servere de calcul de înaltă performanță pentru inteligență artificială, roboți inteligenți, drone, senzorică, platforme de antrenare a modelelor cognitive, platformă de conducere autonomă, și alte echipamente de calcul

La nivel național, proiectul are legătură cu Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI); Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030. La nivel european, se integrează în direcțiile stabilite prin Carta albă privind viitorul Europei - COM(2017) 2025 final; Planul european coordonat privind inteligența artificială - COM(2018); Carta albă privind Inteligența artificială - COM(2020).

b) Gradul în care programul influențează alte planuri sau programe, inclusiv pe cele care se integrează sau care derivă din ele:

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021 - 2027 nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică). Pe de altă parte, pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel - 8 Programe Operaționale Regionale 2021 - 2027, Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027.

c) Relevanța programului în/pentru integrarea considerațiilor de mediu, mai ales din perspectiva dezvoltării durabile:

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021 - 2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) și Tehnologia Informației și a Comunicațiilor (TIC), asigurând dezvoltarea societății pe baze sustenabile, pe seama tehnologiilor noi și inteligente din domeniul TIC.

d) Problemele de mediu relevante pentru program:

Pentru măsurile cu caracter general, având în vedere natura investițiilor eligibile, nu au fost identificate probleme de mediu care să determine potențiale efecte semnificative asupra mediului.

Pentru proiectele nominalizate, având în vedere localizarea acestora și natura activităților care se vor desfășura în cadrul acestora (activități la scară mică în scopul cercetării), nu au fost identificate probleme de mediu care să conducă la potențiale efecte semnificative asupra mediului, inclusiv biodiversitatea și sănătatea populației.

Autoritățile prezente în cadrul Comitetului Special Constituit nu au identificat probleme de mediu relevante, nici posibile efecte semnificative asupra mediului determinate de implementarea măsurilor propuse prin acest program.

De asemenea, în urma consultării publicului, nu au fost depuse comentarii și sugestii privind programul POCIDIF 2021-2027 și efectele acestuia asupra mediului.

e) Relevanța programului pentru implementarea legislației naționale și comunitare de mediu:

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare 2021-2027 face obiectul negocierii cu Comisia Europeană și va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2021-2027 și al Regulamentelor fondurilor europene aferente.

În calitate de stat membru UE, România are obligația implementării Tratatului Uniunii Europene și a întregii legislații comunitare, programul fiind elaborat în aplicarea la nivel național a Regulamentului privind prevederile comune (CPR).

2. Caracteristicile efectelor și ale zonei posibil a fi afectate:

a) Probabilitatea, durata, frecvența, natura cumulativă, mărimea și reversibilitatea efectelor:

Pentru măsurile cu caracter general, având în vedere natura investițiilor eligibile, nu au fost identificate potențiale efecte semnificative asupra mediului.

Pentru proiectele nominalizate, având în vedere localizarea acestora în zone antropizate și natura activităților care se vor desfășura în cadrul acestora (activități la scară mică în scopul cercetării), nu au fost identificate potențiale efecte semnificative asupra mediului, inclusiv biodiversitatea și sănătatea populației.

De asemenea, având în vedere natura investițiilor eligibile și locația proiectelor nominalizate nu a fost identificat un impact cumulat semnificativ.

Programul prevede proiecte care vor continua dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate în concordanță cu domeniile competitive la nivel național și regional.

Măsurile și acțiunile aferente POCIDIF 2021-2027 vor crește gradul de digitalizare în sectorul public pentru îmbunătățirea capacității administrative a beneficiarilor, respectiv gradul de satisfacție al cetățenilor și mediului de afaceri, precum și în sectorul privat, în limita fondurilor disponibile.

Natura transfrontalieră a efectelor:

Implementarea acestui program nu generează efecte negative transfrontaliere.

b) *Riscul pentru sănătatea umană sau pentru mediu:*

Prin beneficiile aduse sectoarelor conexe, respectiv utilizarea de tehnologii avansate și dezvoltarea inteligenței artificiale, implementarea programului va avea ca efect creșterea calității vieții și implicit îmbunătățirea stării de sănătate a populației. Implementarea măsurilor și acțiunilor din program nu prezintă risc de impact semnificativ asupra mediului.

c) *Efectele asupra zonelor sau peisajelor care au statut de protejare recunoscut pe plan național, comunitar sau internațional.*

Având în vedere natura investițiilor care vor fi eligibile în cadrul programului, precum și faptul că pentru măsurile și acțiunile cu caracter general incluse în program nu se cunosc la această dată amplasamentele posibile, nu pot fi identificate potențialele efecte asupra ariilor naturale protejate. În etapele ulterioare de implementare a investițiilor se va face o analiză cu privire la potențialele riscuri și se vor stabili măsurile de prevenire și reducere, după caz.

În ceea ce privește proiectele nominalizate pentru care amplasamentele sunt cunoscute, 4 dintre acestea sunt amplasate în zone antropizate, în afara ariilor naturale protejate și nu pot avea efecte semnificative asupra ariilor protejate.

Proiectul Danubius HUB este amplasat în perimetrul Rezervației Biosferei Delta Dunării, impactul potențial asupra ariilor naturale protejate fiind analizat atât în cadrul procedurii de evaluare de mediu reulată pentru Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării 2030 cât și individual pentru componentele acestui proiect. Concluzia analizelor individuale a impactului potențial asupra ariilor naturale protejate a fost că impactul va fi nesemnificativ.

c) *Informarea și consultarea publicului*

Accesul liber al publicului la informație s-a realizat prin:

- Anunțuri publicate în cotidianul „Jurnalul Național”, în data de 02.09.2022 și 05.09.2022 privind depunerea notificării referitoare la Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021 - 2027.
- Documentația depusă a fost accesibilă spre consultare de către public pe toată durata derulării procedurii de reglementare la sediul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și la sediul Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și pe paginile de web ale celorlalte autorități.
- Publicarea **Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021 - 2027** pentru consultare publică pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, la secțiunea special destinată acestei proceduri, link: <http://www.mmediu.ro/categorie/pocidif/425>.
- Publicarea proiectului de decizie pentru consultare publică, în perioada 21.09 -30.09.2022.

Prezenta decizie este emisă ca urmare a derulării etapei de încadrare cu consultarea titularului, a autorității de sănătate publică și a autorităților interesate de efectele implementării documentului programatic menționat, în cadrul comitetului special constituit, și având în vedere că nu au fost depuse comentarii, propuneri sau obiecții din partea publicului interesat pe durata de derulare a procedurii de realizare a evaluării de mediu.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene are obligația de a notifica în scris autoritatea publică centrală pentru protecția mediului în cazul în care propune modificări care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, conform art. 5, alin. (3) lit b) din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene are obligația de a supune procedurii de adoptare programul, precum și orice modificare a acestuia, după caz, numai în forma avizată de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

Prezenta decizie reprezintă act administrativ și face obiectul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Secretar de Stat
Robert - Eugen SZÉP

